

ВПЛИВ КОНЦЕНТРАЦІЇ ТА СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА

Гливенко В. В., старший викладач, аспірантка КНЕУ

Чернігівський державний інститут економіки і управління

Спеціалізація і концентрація є об'єктивною закономірністю розвитку будь якого виробництва і забезпечує підвищення його ефективності та зростання продуктивності праці. Проблеми спеціалізації і концентрації мають різносторонній характер і охоплюють не лише питання внутрішньогалузевої спеціалізації і концентрації, а і питання спеціалізації тварин по виробничому призначенню.

У зв'язку з реформуванням аграрного сектора на ринкових засадах, питанням спеціалізації та концентрації у сільському господарстві, на нашу думку, стало приділятися значно менше уваги. В той же час, поряд з розвитком фермерських невеликих господарств, в тому числі тих, що спеціалізуються у галузі молочного скотарства, суттєва роль належить крупним спеціалізованим сільськогосподарським підприємствам.

Для виявлення впливу спеціалізації і концентрації на ефективність ведення молочного господарства, нами було проаналізовано їх вплив на ефективність ведення молочного скотарства по сільськогосподарським підприємствам (в основному сільськогосподарські товариства з обмеженою відповідальністю), що входять у Асоціацію "Чернігівплодоовочкартоплепром". Результати аналізу по звітності за 2000 рік наведені у таблиці 1.

Аналіз таблиці 1 свідчить, що з підвищенням рівня спеціалізації на виробництві молока та концентрації молочного поголів'я у одному господарстві та на 100 га сільськогосподарських угідь покращуються всі показники ефективності виробництва молока.

Таблиця 1 – Вплив спеціалізації та концентрації на ефективність виробництва молока

№ з/п	Показники	Рівень спеціалізації			Концентрація поголів'я корів			Щільність корів на 100 га с/г угідь		
		< 9%	9-18%	> 18%	< 230	230-330	> 330	< 11	11-17	> 17
1	Кількість господарств у групі	8	7	8	8	8	7	8	8	7
2	Рівень спеціалізації, % (корів на 100 га, гол.)	5,0	11,8	22,4	x	x	x	7	13	20
3	Припадає корів на 1 господарство, голів	340	268	259	149	281	561	196	311	472
4	Удій в середньому на 1 корову, кг	956	1805	1893	1327	1519	1588	1142	1494	1730
5	Реалізовано молока на 1 корову, кг	565	1340	1463	956	972	1217	629	1029	1376
6	Товарність молока, %	59,1	74,2	77,3	72,0	64,0	76,6	55,1	68,9	79,5
7	Виручка на 1 корову за рік, грн.	234	669	750	476	422	596	311	479	692
8	Витрати на 1 корову за рік, грн.	626	1148	1025	1024	972	838	951	796	974
9	Реалізаційна ціна 1 ц молока, грн.	41,46	49,93	51,25	49,76	48,59	48,98	49,44	46,55	50,25
10	Собівартість 1 ц молока, грн.	51,40	52,20	43,07	62,22	51,58	42,00	67,77	53,25	44,67
11	Рентабельність виробництва молока, %	-19,3	-4,3	+19,0	-20,0	-5,8	+16,6	-27,0	-12,6	+12,5
12	Витрати кормів на 1 корову, ц кормо-одиниць	22,4	35,9	27,8	25,1	26,8	29,3	23,5	26,73	36,02
13	Витрати кормів на 1 ц молока, кормо-одиниць	2,34	1,99	1,47	1,89	1,76	1,85	2,06	1,79	1,78
14	Затрати праці на 1 корову, людино-годин	215	185	222	215	197	216	233	206	201
15	Затрати праці на 1 ц молока, людино-годин	22,46	10,23	11,71	16,2	12,9	13,59	20,43	13,82	11,63
16	Вихід телят на 100 корів, голів	68,0	102,0	98,6	84	83	93	75	86	96

Опубліковано: Гливенко В.В. Вплив концентрації та спеціалізації на розвиток молочного скотарства // Матеріали Першої всеукраїнської науково-практичної конференції “Україна наукова 2001”. - Том 10. Економічні науки. - Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2001. - С. 35-36. - 0,1 д.а.